

MATURITNÍ OKRUHY pro školní rok 2025/2026

PSYCHOLOGIE

obor: Pedagogické lyceum

1. **Paradigma psychologie, systém vědy, metody, psychické jevy**
systém vědy (prvky)
disciplíny (základní x aplikované)
metody (pozorování, rozhovor, dotazník, experiment, analýza, sociometrie, anamnéza x kazuistika)
psychické procesy, stavy a vlastnosti
2. **Vnímání, představy, fantazie, emoce**
vnímání (počitek, vjem, prahy, výběrovost)
představy, fantazie (asociace, představivost, eidetismus, propojení s pamětí a myšlením, vzpomínky, bdělé snění, sny)
emoce (dělení podle intenzity, kvality, zaměření, aktivizace)
3. **Myšlení, řeč, vůle, motivace**
myšlení (pojmem, soud, operace, indukce x dedukce, konvergentní x divergentní, vývoj)
řeč (funkce, egocentrická, vnitřní)
vůle (proces, vlastnost)
motivace (vnitřní x vnější, Maslowova pyramida, frustrace x deprivace)
4. **Paměť, učení, pozornost**
paměť (procesy, explicitní x implicitní, sémantická, epizodická, senzomotorická, priming, zapomínání)
učení (habituace, senzibilizace, vtiskávání, podmiňování, vhléd; senzomot., kognitivní, sociální)
pozornost (distribuce, vigilita, stupně aktivace, stimulanty)
5. **Osobnost, temperament, charakter, inteligence**
osobnost (model superego x ego x id)
temperament (tempo, emoční prožívání, reaktivita, somatické reakce, neurofyzilogické komponenty: síla, vyrovnanost, pohyblivost, Eysenckův kříž)
charakter (konvenční morálka)
inteligence (tekutá x krystalická, teoretická, praktická, emoční)
6. **Prenatální období, kojenec, novorozenec**
prenatální období (interakce)
novorozenec (nepodmíněné reflexy, poloha šermíře, protosociální chování)
kojenec (směry senzomotoriky, vývoj úchopu, řeči, pohybu, separační úzkost)
7. **Batole, předškolní období**
motorika (lokomoce, grafomotorika, vývoj kresby)
kognice (antropomorfní, artificialistické a magické myšlení, otázky co? x proč?, fantazie, konfabulace)
socializace (negativismus, druhy her, paralelní x kooperativní hra)
8. **Mladší školní období, školní zralost, školní úspěšnost**
motorika (grafomotorika, lateralita)
kognice (kritický realismus, paměť, učení)
socializace (latence emocí)
školní zralost, školní úspěšnost (filipínská míra, inhibice spontánního pohybu, role žáka a spolužáka, pozice dítěte mezi vrstevníky a v rodině)
9. **Adolescence, pubescence, tranzitorní krize**
období (raná, střední, pozdní)
kognice (formální operace)
socializace (osobní x sociální identita, výkon, vztahy, vlastnosti, sounáležitost)
tranzitorní krize

- 10. Ontogeneze, Eriksonova epigenetická stádia, dospělost, seniorské období**
ontogeneze, epigenetická stádia (znaky vývoje, prvky růstu a ohrožení)
dospělost (profesní a partnerská role, právní, somatický a psychosociální mezník, krystalická inteligence, bilancování, krize, sendvičová konstelace)
senior (tempo, demence, samota)
- 11. Sociální prostředí, situace, role, postoje, sociální učení**
role (vznik, schéma role, vztah prostředí, situace a role)
postoje (složky postoje, typy)
sociální učení (vzorce chování, role vztahu, naučená bezmoc)
- 12. Proces socializace, způsoby a mechanismy, instituce, selfsystém, sociální identita**
proces socializace (kroky, souvislost s vývojem, adaptace, adjustace, sociální činnost)
socializační instituce (role ve vývoji)
selfsystém (postoj k sobě, kritéria hodnocení, zobecňující představa, sebeuplatnění)
sociální identita (utváření, genderová identita)
- 13. Sociální percepce, sociální skupiny**
sociální percepce (průběh procesu, determinanty, interpersonální přitažlivost)
sociální skupiny (znaky, dělení, funkce, struktura, skupinový vliv)
- 14. Proces komunikace, neverbální komunikace a její funkce, pedagogická komunikace**
proces komunikace (komunikační motivy, proces s kontexty, zúčastněné naslouchání)
neverbální komunikace a její funkce (vztah k vývoji)
pedagogická komunikace (funkce, maximy, prostředky, pravidla)
- 15. Komunikační styly, komunikační schéma, zpětné vazby, chyby v komunikaci**
komunikační styly (srovnání konvenčního, konverzačního a osobního, operativního a vyjednávacího, přístupy k vyjednávání, metody řešení)
- 16. Socializace člověka s handicapem, asertivita**
socializace člověka s handicapem (defektivita, stupně socializace a samostatnost, období socializace, fáze přijetí handicapu v rodině)
asertivita (druhy, techniky)
- 17. Krize, krizová intervence, zátěžové situace, psychohygiena**
krize (pozitiva a negativa, traumatické, tranzitorní krize, fáze zpracování krize, Eriksonova stádia)
krizová intervence (linky, centra, klíčové kroky)
zátěžové situace (frustrace, deprivace, stresory)
psychohygiena (zdroje)
- 18. Rizikové chování, závislostní chování, syndrom CAN**
rizikové chování (příčiny)
závislostní chování (faktory vzniku závislosti; toxikománie, uživatel – rozhodnutí, funkčnost, harmreduction; alkoholismus – fáze závislosti, typy; gamblerství – fáze závislosti, riziko)
syndrom CAN (formy, sekundární viktimizace)
- 19. Pedagogická psychologie, problematika učení, motivace žáka, hodnocení žáka, školní úspěšnost, kritická období školní kariéry**
problematika učení (fáze procesu, kognitivní, senzomotorické, sociální)
motivace žáka (proces, tendence, autonomie, mistrovství, smysl)
hodnocení žáka (sumativní, formativní – strategie)
školní úspěšnost, kritická období školní kariéry
- 20. Poruchy chování u dětí se syndromem ADHD a ADD, šikana**
poruchy chování u dětí se syndromem ADHD a ADD (vliv na kognici, motoriku, emoce, sociální vztahy, srovnání ADHD a ADD, podpora sebevědomí)
šikana (stupně šikany a rozvoj norem ve skupině, typy osobnosti agresora)